

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/22/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7221203060
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Midová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7221203060.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viktórie Midovej a sudkýň JUDr. Andrey Galdunovej a JUDr. Moniky Koščovej v spore žalobcu: A. B. A., nar. X.X.XXXX, bytom v B., C. XX, zast. JUDr. Ján Cáfal, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Murgašova 3, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Štúrova 2, o náhradu škody, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Mestského súdu Košice sp.zn. K2 -42C/11/2021 zo dňa 9. novembra 2023

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok Mestského súdu Košice č.k. K2-42C/11/2021-466 zo dňa 9. novembra 2023 vo výroku III. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v súvisiacich výrokoch V. a VI. o náhrade trov konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným.

Žalovaný má proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Mestský súd Košice (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) zhora označeným rozsudkom výrokom I. konanie v časti nároku na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia (škoda na zdraví) a konanie v časti o zaplatenie sumy 148.000 € zastavil. Výrokom II. zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20.000 € s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne odo dňa 27.1.2021 do zaplatenia, všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom III. vo zvyšku žalobu zamietol. Výrokom IV. zaviazal žalovaného zaplatiť štátu na účet súdu náklady trov dokazovania vo výške 49,80 € v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Výrokom V. rozhodol, že žalobca má čo do nároku na náhradu nemajetkovej ujmy voči žalovanému právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Výrokom VI. žalovanému čo do nároku na náhradu škody voči žalobcovi nepriznal právo na náhradu trov konania.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia 943.984 € s príslušenstvom titulom náhrady škody z nezákonných rozhodnutí, ktorými mali byť štyri uznesenia o vznesení obvinenia. Škoda pozostávala z náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (ktorej výšku žalobca nevyčíslil), zo sumy 148.000 €, ktorá predstavovala úhradu za poskytnuté služby štátu, za ktoré žalobcovi nebolo zaplatené, z náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 50.000 €, z náhrady za stratu na zárobku vo výške 43.384 € a z náhrady ďalšej škody, ktorá mala pozostávať z náhrady za pôžičky, ktoré si musel žalobca zobrať na zabezpečenie chodu spoločnosti v celkovej výške 202.600 € a zo straty trhovej hodnoty spoločnosti ACASE, a.s. vo výške 500.000 €.

3. Vykonaným dokazovaním vzal súd za preukázané vznesenie obvinenia voči žalobcovi uzneseniami zo dňa 11.5.2011, 10.7.2012, 20.10.2011 a 31.5.2011. Vo vzťahu k obvineniu vznesenému dňa 11.5.2011 nadobudol oslobodzujúci rozsudok právoplatnosť dňa 11.2.2016, vo vzťahu k obvineniu vznesenému

dňa 10.7.2012 nadobudol oslobodzujúci rozsudok právoplatnosť dňa 15.2.2016, vo vzťahu k obvineniu vznesenému dňa 20.10.2011 nadobudol oslobodzujúci rozsudok právoplatnosť dňa 14.9.2016 a vo vzťahu k obvineniu vznesenému dňa 31.5.2011 nadobudol oslobodzujúci rozsudok právoplatnosť dňa 27.11.2017. Žalobca požiadal o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody listom doručeným žalovanému dňa 20.10.2020. Žalovaný listom zo dňa 26.1.2021 oznámil žalobcovi, že neboli splnené zákonné podmienky pre uspokojenie jeho nároku na náhradu škody, z ktorého dôvodu žiadosti nevyhovel. Z výpovede žalobcov a svedkov vzal súd za preukázané zásahy v súkromnom i pracovnom živote žalobcu v dôsledku nezákonne vedeného trestného konania.

4. Právne posudzoval vec podľa ust. § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, § 17 ods. 1 až 4, § 19 ods. 1, ods. 3 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom ku dňu vydania nezákonného rozhodnutia (uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 31.5.2011), t.j. do 31.12.2012 (ďalej len zákon 514/2003 Z.z.).

5. Konštatoval, že oslobodzujúce rozsudky zakladajú nezákonnosť vedenia trestného stíhania ako celku a tým aj nezákonnosť uznesení o vznesených obvineniach. Vzhľadom na námietku premlčania vznesenú žalovaným zaoberal sa jej (ne)dôvodnosťou.

5.1. Konštatoval, že z hľadiska určenia začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím je relevantný okamih, kedy bolo poškodenému doručené (oznámené) rozhodnutie, ktorým bolo nezákonné rozhodnutie zrušené. V prejednávanej spore má účinky zrušenia nezákonného rozhodnutia rozhodnutie o oslobodení žalobcu spod žaloby a okamih začiatku plynutia premlčacej doby je potrebné spájať s okamihom, kedy bolo o oslobodení žalobcu spod obžaloby právoplatne rozhodnuté. Vychádzajúc z momentu právoplatnosti jednotlivých oslobodzujúcich rozsudkov dňa 11.2.2016, 15.2.2016, 14.9.2016 a 27.11.2017 konštatoval, že v prvých troch prípadoch trojročná premlčacia doba uplynula ešte pred podaním žaloby (žaloba bola podaná dňa 30.3.2011), keďže plynutie premlčacej doby skončilo dňom 11.2.2019, 15.2.2019 a 14.9.2019. Vo vzťahu k poslednému z uvádzaných nárokov premlčacia lehota začala plynúť dňa 27.11.2017 a bola by uplynula dňa 27.11.2020, avšak v období od podania žiadosti o predbežné prerokovanie nároku do skončenia tohto konania, t.j. od 20.10.2020 do 26.1.2021 (98 dní) premlčacia doba neplynula. Plynutie premlčacej lehoty bolo prerušené aj v zmysle ust. § 1 a § 8 zákona č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby Covid 19 a v justícii, v zmysle ktorých ustanovení premlčacie lehoty sa ex offio prerušili v období od 27.3.2020 do 30.4.2020 (35 dní) a v období od 19.1.2021 do 28.2.2021 (41 dní). Premlčacia doba, ktorá začala plynúť dňa 27.11.2017, sa teda prerušila dňa 27.3.2020 a neplynula do 30.4.2020, následne ďalej plynula od 1.5.2020 do 19.10.2020, po ktorom dni sa opäť prerušila od 20.10.2020 do 28.2.2021 (v tomto období bola od 20.10.2020 do 26.1.2021 prerušená z dôvodu predbežného prerokovania nároku na náhradu škody a od 19.1.2021 do 28.2.2021 v zmysle § 8 zákona č. 62/2020 Z.z.) a mohla ďalej plynúť až od 1.3.2021. Uvedené obdobie prerušenia behu premlčacej doby predstavuje spolu 167 dní, a preto k premlčaniu nároku vo vzťahu k uzneseniu o vznesení obvinenia zo dňa 31.5.2011 by došlo až dňa 13.5.2021. Keďže žaloba bola podaná dňa 30.3.2021, bola podaná včas.

6. K argumentácii žalobcu, že vo všetkých prípadoch nezákonných uznesení o vznesení obvinenia sa premlčacia doba počíta od toho uznesenia, o ktorom bolo rozhodnuté najneskôr súd uviedol, že neexistuje žiadny právny ani žiadny skutkový dôvod pre takýto postup. Voči žalobcovi boli vedené štyri trestné stíhania, tieto boli vedené samostatne za rovnaké prípadne podobné skutky, avšak za rôzne na seba nasledujúce časové úseky a nie je rozhodujúce, či tieto konania mohli byť vedené ako spoločné konanie. Dôležité je to, že reálne boli tieto konania vedené samostatne, a teda následky ich nezákonnosti vznikali vo vzťahu k nim tiež samostatne okamihom, kedy boli právoplatne posúdené ako nezákonné, v prejednávanej spore vždy dňom právoplatnosti oslobodzujúcich rozsudkov.

6.1. Ako nedôvodnú vyhodnotil aj argumentáciu, podľa ktorej výsledky posledného trestného konania mohli ovplyvniť aj výsledky ostatných trestných konaní, a to z toho dôvodu, že v prvých troch veciach nadobudli oslobodzujúce rozsudky právoplatnosť už vo februári 2016 a v septembri 2016, a teda výsledok trestného konania z novembra 2017 tak právoplatne súdom skončené veci už ovplyvniť nemohol.

6.2. Z vyššie uvedených dôvodov súd uplatnený nárok na náhradu škody posudzoval iba vo vzťahu k trestnému konaniu, ktorého následky neboli do podania žaloby premlčané, t.j. vo vzťahu k uzneseniu o vznesení obvinenia zo dňa 31.5.2011 (ČVS:D./X-XXX-XX-XXXX).

7. Nestotožnil sa s námietskou žalobcu, že vznesená námietka premlčania je v rozpore s dobrými mravmi. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/41/2012, uverejnený v časopise Zo súdnej praxe 1/2015, v zmysle ktorého, ak žalobca nevhodnou voľbou prostriedku ochrany svojich práv z objektívneho hľadiska vlastným zavinením vytvoril podmienky pre neskoršie úspešné vznesenie námietky premlčania práva žalovaným, uplatnenie námietky premlčania nie je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Konštatoval, že v prejednávanej veci nejde o výnimočnú situáciu, ktorá by odôvodňovala prelomenie zákonnej úpravy inštitútu premlčania, a to ani na základe skutkových okolností prejednávanej veci, ani postoja žalovaného k uplatnenému nároku na náhradu škody. Konštatoval, že okolnosti trestného stíhania žalobcu, týkajúce sa vedenia trestných konaní samostatne pre skutky z rovnakého časového obdobia, jeho dĺžky, či potreby vypovedať v každej veci samostatne, nemajú na beh plynutia premlčacej doby žiadny vplyv. Tieto okolnosti nemohli byť žalobcovi z objektívneho hľadiska prekážkou uplatňovania si predmetného nároku na náhradu škody. Poukázal tiež na skutočnosť, že žalobca v konaní vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp.zn. 15C/12/2017 uplatnil si na tom istom skutkovom základe nárok na náhradu škody, pričom v konaní bol úspešný a taktiež v konaní sp.zn. 15C/6/2020 uplatnil si nároky v súvislosti s posledne uvádzaným rozhodnutím o vznesení obvinenia, v ktorom konaní bol taktiež úspešný, a teda nič mu nebránilo, aby už v týchto konaniach si uplatňoval celú škodu.

8. Konanie v časti nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia a v časti o zaplatenie 148.000 € titulom úhrad za poskytnuté služby štátu, za ktoré mu nebolo zaplatené, súd na základe späťvzatia žaloby a súhlasu žalovaného so späťvzatím zastavil v zmysle ust. § 144 a nasl. CSP.

9. Titulom náhrady nemajetkovej ujmy súd priznal žalobcovi sumu 20.000 € riadiac sa kritériami určenými v ust. § 17 ods. 3 zák.č. 514/2003 Z.z. Túto výšku považoval za primeranú s ohľadom na osobu a postavenie žalobcu (predseda predstavenstva úspešnej IT spoločnosti, riadiaci pracovník, chápatel a starostlivý otec), vzhľadom na okolnosti, za ktorých k ujme došlo (vedenie trestného stíhania 6,5 roka) a na následky vzniknuté žalobcovi v súkromnom, spoločenskom i pracovnom živote zároveň zohľadniac výšku náhrady priznávanú súdmi v skutkovo obdobných prípadoch.

9.1. Vykonaným dokazovaním vzal za preukázané, že žalobca bol spoločensky i profesionálne exponovanou osobou, ako predseda predstavenstva spoločnosti ACASE a.s. mal bohaté obchodné aktivity s ústrednými orgánmi štátnej správy, táto spoločnosť poskytovala služby Ministerstvu zahraničných vecí SR, Ministerstvu školstva SR, Ministerstvu hospodárstva SR atď., túto spoločnosť riadil, bola známa v oblasti informačných technológií a realizovala mnoho projektov. Žalobcu jeho okolie a priatelia vnímali ako človeka s vysokým IQ, zapáleného pre prácu, pričom žalobca bol v čase vydania nezákonného rozhodnutia rozvedený a s deťmi mal dobrý vzťah, zaujímal sa o ich názory, študijné výsledky, plány do budúcnosti, trávili spolu dovolenky a dcéra ho sprevádzala na spoločenských podujatiach. Nezákonné rozhodnutie o vznesení obvinenia malo na tento bohatý rodinný a spoločenský život nezvratné a nepriaznivé následky. K trestnému stíhaniu došlo za situácie, kedy bol žalobca na vrchole svojho profesionálneho života, v IT sektore bol známou a uznávanou osobou. O to horšie a bolestivejšie boli následky trestného stíhania, lebo z pracovne úspešného človeka sa stala nehodnoverná osoba. Ústredné orgány štátnej správy nemali záujem na pokračovaní spolupráce so žalobcom a tiež so spoločnosťou, ktorú zastupoval.

9.2. V súkromnom živote u žalobcu nastal zvrät v jeho vzťahoch s deťmi, s ktorými komunikoval iba obmedzene, vyhýbal sa rodinným stretnutiam z pocitu hanby. Samotný žalobca vedenie trestného stíhania prežíval veľmi zle, obával sa jeho následkov, mal pocit bezmocnosti, ktorý vyústil do skratového konania. Tieto následky boli spôsobené samotným trestným stíhaním a umocňovala ich aj dĺžka od 31.5.2011 do 27.11.2017, čo predstavuje 78 mesiacov (6,5 roka).

9.3. S ohľadom na obchodné aktivity obchodnej spoločnosti, ktorú žalobca riadil, malo trestné stíhanie nepriaznivý dopad aj na jeho spoločenské postavenie a pracovné uplatnenie. V spoločnosti nebol akceptovaný ako osoba obžalovaná z ekonomickej trestnej činnosti. Obchodní partneri žalobcu odmietli s ním komunikovať, či už telefonicky alebo na osobných stretnutiach, u žalobcu došlo k strate príjmu a k strate priateľských a obchodných väzieb. Žalobca upadal fyzicky i psychicky a došlo aj k zhoršeniu jeho zdravotného stavu a vyradeniu zo sociálneho i spoločenského života. Jedna zo svedkýň označila toto životné obdobie žalobcu za jedno z najhorších období jeho života.

10. Súd uviedol, že v prejednávanej veci nebol viazaný maximálnou výškou náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle § 17 ods. 4 zák.č. 514/2003 Z.z., pretože toto zákonné ustanovenie nadobudlo účinnosť až dňa 1.1.2013, pričom uznesenie o začatí trestného stíhania žalobcu bolo vydané ešte pred nadobudnutím

účinnosti tohto zákonného ustanovenia (odkaz na nález Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 754/2016 zo dňa 24.1.2017). Napriek tomu však súd vykonal porovnanie s náhradami priznávanými obetiam trestných činov, pričom v čase vydania uznesenia o vznesení obvinenia dňa 31.5.2011 maximálna výška odškodnenia obetí trestných činov predstavovala 15.850 €.

11. Súd uzavrel, že priznaná suma náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi vo výške 20.000 € zodpovedá okolnostiam prejednávanej veci a závažnosti vzniknutej ujmy, je porovnateľná s výškami náhrad prisúdenými v obdobných veciach a je porovnateľná aj s maximálnou náhradou prizávanou obetiam trestných činov, pričom je síce vyššia ako maximálny limit odškodnenia obetí trestných činov (ktorý súd použil iba podporne), avšak výrazne túto náhradu neprevyšuje.

11.1. Z vyššie uvedených dôvodov žalobu o náhradu nemajetkovej ujmy v rozsahu prevyšujúcom sumu 20.000 € zamietol a zároveň priznal žalobcovi aj úroky z omeškania vo výške 5% ročne odo dňa nasledujúceho po doručení oznámenia žalovaného, že jeho nárok nebude uspokojený (od 27.1.2021). V prevyšujúcej časti zároveň žalobu o zaplatenie úrokov z omeškania zamietol.

12. Žalobu v časti náhrady škody v sume 202.600 € titulom pôžičiek, ktoré si musel žalobca zobrať od súkromných osôb a použil ich na chod spoločnosti súd zamietol z dôvodu, že žalobca existenciu škody titulom poskytnutých pôžičiek nepreukázal. Aj keď svedkyňa E. F. potvrdila vo svojej písomnej výpovedi poskytnutie pôžičky žalobcovi v sume 10.000 Eur, táto pôžička bola splatená ňou samou v októbri 2021 a vo vzťahu k ďalším tvrdným pôžičkám od iných subjektov žalobca dôkazy nenavrhol, ani nepredložil. Z dôvodu neunesenia dôkazného bremena na preukázanie vzniku škody titulom poskytnutých pôžičiek preto súd žalobu zamietol.

13. K nároku žalobcu na náhradu škody vo výške 500.000 €, ktorá zodpovedá trhovej hodnote spoločnosti ACASE a.s. a jeho podielu v nej súd uviedol, že žalobca preukázal, že disponoval cennými papiermi v tejto spoločnosti v počte 408, pričom menovitá hodnota podielu spoločnosti bola ku dňu 14.10.2014 vo výške 332 €, teda celková hodnota akcií žalobcu k tomuto dňu predstavovala 135.456 €, čo však nestačí pre prijatie záveru, že žalobcovi vznikla majetková ujma zodpovedajúca trhovej hodnote tejto spoločnosti (ktorá sa pohybuje vo výške minimálne 3-5 násobku ročného zisku). Konštatoval, že v konaní nebolo preukázané, že by žalobca svoju majetkovú účasť v spoločnosti stratil v dôsledku nezákonného trestného stíhania. Nebola tak preukázaná výška takto uplatnenej škody (táto mohla byť maximálne v rozsahu 135.456 €) a ani príčinná súvislosť medzi nezákonným trestným stíhaním a stratou trhovej hodnoty spoločnosti.

14. Rovnako v prípade nároku na náhradu za stratu na zárobku vo výške 43.384 € súd žalobu zamietol z dôvodu nepreukázania príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a stratou zárobku žalobcu. Súd uviedol, že pracovný pomer žalobcu v spoločnosti ACASE a.s. trval od 1.9.2000 do 30.11.2011. Spoločnosť vyhlásila platobnú neschopnosť dňa 28.5.2012 a dňa 29.12.2012 bol vyhlásený na majetok spoločnosti konkurz. K skončeniu pracovného pomeru v spoločnosti ACASE a.s. došlo dohodou uzavretou podľa § 60 Zákonníka práce, teda žalobca sa so svojim zamestnávateľom na skončení pracovného pomeru dohodli.

14.1. V konaní nebolo preukázané, že bezprostrednou príčinou zániku spoločnosti ACASE a.s. a bezprostrednou príčinou straty na zárobku žalobcu bolo nezákonné rozhodnutie. Spoločnosť sa už v r. 2010 stala druhotne platobne neschopnou a nesolventnou sa stala 22.2.2011, kedy mala zablokované účty začatím daňovej exekúcie. Za tohto opisu skutkových okolností súd uzavrel, že finančné problémy spoločnosti ACASE a.s. vznikli v dôsledku nedodržania obchodného záväzku a prejavili sa na konci roka 2010. Spoločnosti neboli zo strany jej odberateľov uhradené poskytnuté služby, v dôsledku čoho daňový úrad a Sociálna poisťovňa začali vymáhať nedoplatky tejto spoločnosti na daniach a na odvodoch. Daňové exekučné konanie začalo dňa 25.3.2011 a Sociálna poisťovňa začala svoju pohľadávku vymáhať taktiež v marci 2011. Trestné konanie, ktoré začalo dňa 31.5.2011, preto nemôže byť bezprostrednou príčinou zániku spoločnosti, keďže toto trestné stíhanie bolo už samotným následkom finančných problémov, ktoré v spoločnosti nastali v roku 2010.

15. Na základe vyššie uvedených skutočností súd zamietol žalobu v časti uplatneného nároku na náhradu skutočnej škody vo výške 202.600 €, vo výške 500.000 € a vo výške 43.384 € vrátane príslušenstva.

16. O nároku na náhradu trov konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným súd rozhodol osobitne, pokiaľ ide o nárok náhradu nemajetkovej ujmy a pokiaľ ide o nárok na náhradu škody v zmysle § 255 ods. 1 CSP.

17. Konštatoval, že vo vzťahu k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy bol žalobca úspešný, pretože samotný nárok mu bol priznaný a druhoradým bolo už len určenie výšky, ktorá bola závislá na úvahe súdu, preto mu súd priznal plnú náhradu trov konania čo do nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, pričom rozhodujúcim pri výpočte výšky odmeny advokáta bude súdom priznaná suma 20.000 €.

18. V časti nároku na náhradu skutočnej škody bol žalobca v celom rozsahu neúspešný, rovnako bol neúspešný v zastavenej časti konania, preto mu vznikla povinnosť nahradiť trovy konania žalovanému, ktorý si však ich náhradu neuplatnil, preto súd žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

19. V priebehu konania vznikli trovy aj štátu vo výške 49,80 € titulom náhrady svedočného, ktoré bolo vyplatené svedkyňi F. G. A. zo štátnych prostriedkov. Keďže svedkyňa bola vypočítaná vo vzťahu k nemajetkovej ujme, a teda vo vzťahu k nároku, v ktorom bol žalobca úspešný, súd zaviazal na náhradu týchto trov žalovaného.

20. Proti tomuto výroku, a to proti zamietavému výroku III. v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a písm. h) CSP a navrhol rozsudok v napadnutom výroku zmeniť tak, že súd mu prizná celú ním požadovanú sumu tak, ako ju špecifikoval v konaní pred súdom prvej inštancie, alternatívne navrhol zrušiť rozsudok a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. 20.1. Nesúhlasil so záverom súdu, že jeho nárok na náhradu nemajetkovej ujmy je v prípade 3 trestných stíhaní (nezákonných rozhodnutí) premlčaný. Argumentoval tým, že všetky 4 trestné stíhania spolu súviseli a nebol žiaden dôvod, aby neboli vedené ako spoločné konanie. Rozhodnutie vo veci poslednej obžaloby malo dosah aj na predtým ukončené prípady. Išlo totiž o neodvedenie poisťného a nezaplatenie dane za rovnaké sledované obdobie. Navyše, ak by žalobca bol podal túto žalobu skôr a prokuratúra by sa dozvedela, akú vysokú náhradu škody a nemajetkovej ujmy požaduje, vyvinula by maximálne úsilie, aby bol v poslednom prípade odsúdený a určite by odvolanie proti oslobodzujúcemu rozsudku prokurátor nevzal späť. Zároveň považuje námietku premlčania vznesenú žalovaným za rozpornú s dobrými mravmi. V trestnom konaní sa musel brániť v 4 konaniach a nie je spravodlivé od neho požadovať, aby musel iniciovať na súde 4 samostatné konania, čo by ho časovo aj finančne zaťažovalo.

20.2. Ním požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy za 4 nezákonné trestné stíhania v sume 50.000 € je dostatočne odôvodnená aj vzhľadom na tú skutočnosť, že súd považoval za adekvátnu sumu 20.000 € za jedno nezákonné trestné stíhanie.

20.3. K záveru súdu o nepreukázaní existencie škody titulom poskytnutých pôžičiek žalobca uviedol, že všetky pôžičky boli uvedené v označených trestných rozsudkoch a boli v nich aj vyhodnotené a znalecký posudok v trestnom konaní preukázal, že pôžičky použil na úhradu miezd a prevádzkových nákladov svojej spoločnosti. Tieto pôžičky postupne spláca, doteraz ich splatil sumou 45.000 €, z toho 3.000 € H. F., čo v jej prípade nestačilo ani na úhradu úrokov z banky, preto správne tvrdila, že z istiny žalobca nič neuhradil.

20.4. Stratu na zárobku preukázal listinnými dôkazmi. Verejne známa informácia, že je 4-krát trestne stíhaný, bola dostatočná k strate zamestnania, preto považuje záver súdu o neexistencii príčinnej súvislosti za nesprávny. Po oslobodzujúcom rozsudku sa problém vyriešil až priznaním invalidného dôchodku zo zdravotných dôvodov súvisiacich s trestným stíhaním. K priznaniu invalidného dôchodku došlo až po ukončení trestných konaní.

20.5. Za nesprávny považoval záver o neexistencii príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody.

20.6. Zo všetkých týchto dôvodov považoval rozsudok za vecne nesprávny.

21. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Súhlasil so záverom súdu, že niet žiadneho dôvodu, aby sa premlčacia doba počítala od toho uznesenia, o ktorom bolo rozhodnuté najneskôr. Posledná trestná vec žalobcu bola skončená dňa 27.11.2017, teda v období, kedy mal ešte dostatočnú lehotu na uplatnenie svojho nároku na náhradu nemajetkovej ujmy riadne a včas. Za správnu považoval aj súdom priznanú výšku náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 20.000 €. Argumentoval tým, že v konaní a ani v odvolaní žalobca neuviedol také mimoriadne, resp. výnimočné okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie vyššej sumy. Žalobcovi nebola obmedzená osobná sloboda

väzbou, závažným spôsobom neboli narušené ani jeho rodinné, spoločenské a pracovné vzťahy, resp. žalobca takéto skutočnosti neuviedol, preto považuje jeho odvolanie za nedôvodné.

22. Žalobca v replike zdôraznil, že aj v zmysle rozhodovacej činnosti ESLP dĺžka trestného konania prevyšujúca 6 rokov je výnimočná, pričom táto dĺžka bola spôsobená aj žalovanou, keď po oslobodzujúcich rozsudkoch stále podávala odvolanie. Aj keď v jeho prípade nešlo o väzobné stíhanie ani nebola obmedzená osobná sloboda, boli jeho rodinné, spoločenské a pracovné vzťahy narušené veľmi vážnym spôsobom, čo bolo preukázané svedeckými výpoveďami, z ktorých dôvodov navrhol priznať mu celú žalobou uplatnenú sumu.

23. Žalovaný v duplike znovu zdôraznil, že žalobca mal dostatočný časový priestor na podanie žaloby aj v prípadoch zvyšných 3 trestných konaní, kde boli jeho nároky premičané. Žalobca teda pristupoval k uplatneniu nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy nedôsledne, čím si sám zaviniel zmarenie možnosti včasného uplatnenia nároku. Nebránila mu nijaká objektívna skutočnosť, aby si nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatnil riadne a včas. V ostatnom zotrval na vyjadrení k odvolaniu.

24. Ďalšie vyjadrenia v spore podané neboli.

25. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

26. Predmetom odvolacieho prieskumu bol zamietavý výrok III. a súvisiace výroky V. a VI. o náhrade trov konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, aj keď odvolaním žalobcu, ani žalovaným neboli napadnuté (§ 379 písm. a/ CSP).

27. V ostatných výrokoch (I., II. a IV.) rozsudok nadobudol právoplatnosť a nebol predmetom odvolacieho prieskumu.

28. Rozsudok je vo výroku III. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcom rozsahu a v súvisiacich výrokoch o náhrade trov konania V. a VI. vecne správny, preto ho odvolací súd v týchto výrokoch potvrdil v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP.

29. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 11. júna 2024 o 9.35 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 207, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 4. júna 2024 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 CSP.

30. Žalobca uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP, t.j. súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (f) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (h).

31. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

32. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, rozsudok aj náležite odôvodnil a neboli zistené žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok ani porušenia procesných práv, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto odvolací súd rozsudok v napadnutej zamietavej časti ako vecne správny potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1 CSP.

33. Správne, veľmi podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku v napadnutej časti, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

34. Žalobca v odvolaní argumentuje skutočnosťami, ktoré uvádzal už v konaní pred súdom prvej inštancie a s ktorými sa súd náležite a správne vysporiadal pri rozhodovaní daného sporu, preto jeho odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a neumožňujú prijať iné závery.

35. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, v zmysle ktorého priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 20.000 € je primeraná vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci, závažnosť vzniknutej ujmy, vzhľadom na náhrady prisúdené v iných skutkovo obdobných prípadoch súdmi SR a náhrady priznávajúce podľa iných právnych predpisov, upravujúcich obdobnú problematiku (zák. č. 215/2006 Z.z.) a priznanie ďalšej náhrady (až do výšky požadovanej v žalobe 50.000 €) je nedôvodné. 35.1. Odvolací súd sa stotožňuje aj so záverom súdu, že žalobca nepreukázal žalobou uplatnený nárok na náhradu skutočnej škody (202.600 € + 500.000 € + 43.384 €), keď nepreukázal vznik tejto škody a ani príčinnú súvislosť medzi takto tvrdenou škodou a nezákonným rozhodnutím.

36. Súd svoje úvahy, ako dospel k vyššie uvedeným záverom, podrobne uviedol v odôvodnení napadnutého rozsudku s poukazom na zistený skutkový stav a právne predpisy, ktoré aplikoval, tieto úvahy sú správne, konzistentné, presvedčivé, niet v nich žiadneho logického rozporu a odvolací súd sa s nimi v plnom rozsahu stotožňuje a na tomto mieste ich neopakuje.

37. Na zdôraznenie vecnej správnosti rozsudku v napadnutej zamietavej časti a k odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uvádza nasledovné:

38. Predmetom konania je náhrada škody a nemajetkovej ujmy v peniazoch uplatnená titulom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. za nezákonné rozhodnutia, ktorými mali byť štyri uznesenia o vznesení obvinenia. Rozsudkom súd priznal žalobcovi nemajetkovú ujmu v sume 20.000 €, spôsobenú nezákonným rozhodnutím – uznesením o vznesení obvinenia zo dňa 31.5.2011 ČVS: D./X-XXX-XX-XXXX a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol z dôvodu nepreukázania skutočnej škody a príčinnej súvislosti medzi skutočnou škodou a vyššie uvedeným nezákonným rozhodnutím. Nárok na náhradu škody, ktorá mala byť žalobcovi spôsobená nezákonnými rozhodnutiami – uzneseniami o vznesení obvinenia zo dňa 11.5.2011, 10.7.2012 a 20.10.2011 (viď body 10. až 13. odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie), súd zamietol z dôvodu premlčania týchto nárokov.

39. Žalobca v odvolaní namieta:

- že nedošlo k premlčaniu jeho nároku na náhradu škody ani v prípade vyššie uvedených troch nezákonných rozhodnutí,
- že vznesená námietka premlčania je v rozpore s dobrými mravmi,
- že priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy 20.000 € nie je primeraná závažným následkom, ktoré vznikli v jeho súkromnom i pracovnom živote,
- že preukázal existenciu pôžičiek, ktorých náhradu si uplatnil ako skutočnú škodu vo výške 202.600 €,
- že preukázal príčinnú súvislosť medzi stratou na zárobku, ako aj ostatnou skutočnou škodou a nezákonným rozhodnutím.

40. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení rozsudku dôsledne vypořiadal s argumentáciou žalobcu, uplatnenou už v konaní na súde prvej inštancie, v zmysle ktorej premlčanie nárokov na náhradu škody z jednotlivých nezákonných rozhodnutí sa malo posudzovať ako jeden nárok a premlčacia doba sa mala počítať až od právoplatnosti posledného oslobodzujúceho rozsudku (27.11.2017) a dospel k správemu záveru, že skutočnosti uvádzané žalobcom neodôvodňujú záver, že žalobca si mohol uplatniť náhradu škody zo všetkých nezákonných rozhodnutí až v nadväznosti na oslobodzujúci rozsudok, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27.11.2017.

40.1. Ako správne uviedol súd prvej inštancie, posledne uvádzaný právoplatný rozsudok Okresného súdu Košice I sp.zn. 1T/90/2012 zo dňa 23.10.2017 nebol relevantným vo vzťahu k začiatku plynutia premlčacej doby od právoplatnosti jemu predchádzajúcich rozsudkov (sp.zn. 3T/35/2012 zo dňa 17.8.2015, sp.zn. 6T/14/2013 zo dňa 24.8.2015 a sp.zn. 7T/30/2012 zo dňa 29.10.2015), ktoré nadobudli právoplatnosť ešte v roku 2016 (išlo o oslobodzujúce rozsudky), a teda výsledok trestného konania - rozsudok Okresného súdu Košice I sp.zn. 1T/90/2012 zo dňa 23.10.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27.11.2017, nemohol nijako ovplyvniť výsledok predchádzajúcich troch už právoplatne skončených konaní.

40.2. Zároveň vykonaným dokazovaním neboli preukázané žiadne objektívne prekážky, ktoré by bránili žalobcovi uplatniť si nárok z nezákonných rozhodnutí vydaných dňa 11.5.2011, 10.7.2012 a 20.10.2011 včas, teda v lehote 3 rokov od právoplatnosti jednotlivých oslobodzujúcich rozsudkov, čomu nakoniec svedčí aj tá skutočnosť, že žalobca si v konaní vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp.zn. 15C/12/2017 včas uplatnil na tom istom skutkovom základe, to znamená titulom tých istých nezákonných rozhodnutí o vznesení obvinenia nárok na náhradu škody, pozostávajúcej z trov trestného konania a táto mu bola právoplatne súdom priznaná.

40.3. Podstatným z hľadiska rozhodnutia je tá skutočnosť, že trestné konania voči žalobcovi neboli vedené ako jedno spoločné konanie a aj keď išlo o obdobné skutky, ktorých sa žalobca dopustil v časových obdobiach po sebe nasledujúcich, následky nezákonnosti jednotlivých trestných stíhaní vznikali vo vzťahu k nemu samostatne vždy okamihom, kedy boli právoplatne posúdené ako nezákonné a začiatok plynutia premlčacej doby preto súd posudzoval správne od právoplatnosti jednotlivých rozhodnutí.

40.4. Napriek skutočnosti, že nároky na náhradu škody z nezákonných rozhodnutí vydaných dňa 11.5.2011, 10.7.2012 a 20.10.2011 súd zamietol z dôvodu premlčania, rozhodol o celom žalobou uplatnenom nároku na náhradu škody (943.984 €) ako o škode, ktorá vznikla z nezákonného rozhodnutia zo dňa 31.5.2011, keďže ju žalobca označil podaním doručeným dňa 19.4.2013 aj len za škodu, ktorá vznikla v dôsledku len trestného stíhania začatého voči žalobcovi uznesením zo dňa 31.5.2011.

41. Žalobca v odvolaní opakovane argumentuje tým, že žalovaným vznesená námietka premlčania je v rozpore s dobrými mravmi, pričom súd dospel k správne záveru, že vznesená námietka premlčania nie je v rozpore s dobrými mravmi z dôvodov, ako sú podrobne uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku (odseky 32 až 37), na ktoré odvolací súd v celom rozsahu odkazuje a na tomto mieste ich znova neopakuje. K uplynutiu premlčacej doby nedošlo v dôsledku konania žalovaného a žalobcovi nebránili žiadne objektívne skutočnosti, aby si svoje nároky na náhradu škody z jednotlivých nezákonných rozhodnutí uplatnil včas rovnako, ako to bolo v prípade náhrady škody, pozostávajúcej z trov právneho zastúpenia v trestných konaniach.

42. Nedôvodná je tiež odvolacia námietka žalobcu o neprimeranosti priznanej náhrady nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie vo výške 20.000 €, ktorá aj podľa názoru odvolacieho súdu zohľadňuje všetky kritéria v zmysle § 17 ods. 3 zák.č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom v čase vydania nezákonného rozhodnutia, t.j. do 31.12.2012, zodpovedá okolnostiam prejednávanej veci, závažnosti vzniknutej ujmy, je porovnateľná s výškami náhrad prisúdených v obdobných veciach a je porovnateľná aj s maximálnou náhradou prizávanou obetiam trestných činov v čase vydania nezákonného rozhodnutia, ktorou výškou súd viazaný nebol, avšak správne túto výšku použil len podporne.

43. Súd prvej inštancie správne zhodnotil, že v prejednávanom spore nepostačuje samotné konštatovanie existencie nezákonného rozhodnutia/trestného stíhania a že priznanie nemajetkovej ujmy bolo odôvodnené špecifickým charakterom trestného konania. Odvolací súd považuje záver súdu o potrebe priznať žalobcovi nemajetkovú ujmu v peniazoch za správny, pretože je v súlade s judikatúrou Najvyššieho súdu SR a tiež s rozhodovacou praxou Ústavného súdu SR, pokiaľ išlo o zodpovednosť štátu za preukázanej skutkovej okolnosti nezákonného trestného stíhania.

44. Žalobcovi v dôsledku nezákonného uznesenia v trestnej veci vedenej proti nemu ako obvinenému pre zločin neodvedenia dane a poistného vznikla nemajetková ujma, ktorú nemožno odškodniť inak než v peniazoch, pretože trestné konanie skončilo inak než odsudzujúcim rozsudkom. Každé trestné konanie negatívne ovplyvňuje osobný život trestne stíhaného, na ktorého sa síce do okamihu právoplatnosti meritórneho rozhodnutia prihlíada ako na nevinného, ale už samotný fakt trestného stíhania je záťažou pre každého obvineného. Už samotné trestné stíhanie výrazne zasahuje do súkromného a osobného života jednotlivca, či jeho cti a dobrej povesti, a to tým skôr, ak sa jedná o obvinenie nepravdivé, keďže nebolo skončené v predmetnej trestnej veci inak než odsudzujúcim rozsudkom. Náhrada nemajetkovej ujmy má slúžiť na kompenzáciu stavu neistoty, do ktorej bol poškodený v dôsledku nezákonne vedeného trestného konania uvrhnutý a udržiavaný. Ide o psychickú kategóriu, ktorú iba ťažko možno preukazovať.

45. Súd podrobne v rozsudku opísal následky, ktoré malo nezákonne vedené trestné stíhanie na súkromný, rodinný, pracovný i spoločenský život žalobcu, ako aj na jeho zdravie, zohľadnil aj dĺžku trvania nezákonne vedeného trestného stíhania (6,5 roka), zohľadnil psychickú ujmu žalobcu, ktorá vyústila do

jeho skratového konania a zohľadniac tieto osobitné okolnosti prípadu, ako aj výšku náhrad priznávanú v iných obdobných prípadoch, ustálil výšku primeranej náhrady sumou 20.000 €.

46. Odvolací súd nespochybňuje závažné následky, ktoré malo nezákonne vedené trestné stíhanie na všetky sféry života žalobcu, avšak nemajetková ujma žalobcu v rodinnom, spoločenskom i pracovnom živote, spôsobená nezákonným rozhodnutím, nie je väčšia v porovnaní so smrteľným následkom trestného činu (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6MCdo/15/2012). Žalobca nebol väzobne stíhaný, nebol obmedzený na osobnej slobode a neboli zistené ani iné skutočnosti, odôvodňujúce záver, že v prípade žalobcu ide o taký výnimočný prípad, ktorý by odôvodňoval priznanie vyššej náhrady nemajetkovej ujmy ako 20.000 €, dokonca vyššej, ako je v súčasnosti maximálna výška priznávaná obetiam násilných trestných činov zmysle zák. 274/2017 Z.z. (50 – násobok minimálnej mesačnej mzdy, čo predstavuje 37.500 €).

47. Odvolací súd na záver už len dopĺňa, že aj v prípade zohľadnenia tej skutočnosti, že nešlo o jediné nezákonné rozhodnutie, ale išlo o viacero na seba nadväzujúcich nezákonných rozhodnutí, je priznaná náhrada nemajetkovej ujmy zodpovedajúca aj týmto okolnostiam trestného stíhania.

48. V súvislosti s námietkou o neprimeranosti priznanej náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 20.000 € odvolací súd poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Cdo/228/2020, ktorým bolo zamietnuté dovolanie proti rozsudku súdu, ktorým bola priznaná žalobcovi náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 40.000 € za nezákonne vedené trestné stíhanie, ktoré trvalo 13 rokov, pričom rovnako došlo k zásahom do jeho súkromného a rodinného života, do jeho dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti, k zníženiu spoločenského uplatnenia a k strate možnosti zamestnať sa v právnickej profesii na území SR, pričom výnimočnou okolnosť pre priznanie tak vysokej náhrady bola dĺžka trestného stíhania 13 rokov a 5 mesiacov, t.j. 161 mesiacov (248 € za mesiac trestného stíhania).

48.1. V prejednávanej veci trestné stíhanie žalobcu trvalo 78 mesiacov, priznaná náhrada 20.000 € tak predstavuje za 1 mesiac nezákonne vedeného trestného stíhania 256,41 €. Následky tohto trestného stíhania možno prirovnať k následkom veci prejednávanej v konaní vedenom pod sp.zn. 2Cdo/228/2020. Ide teda zároveň aj o náhradu adekvátnu s inými porovnateľnými prípadmi.

49. Nedôvodné sú aj odvolacie námietky vo vzťahu k záveru súdu o nepreukázaní vzniku skutočnej škody žalobcovi a príčinnej súvislosti medzi tvrdou škodou a nezákonným rozhodnutím (pokiaľ ide o náhradu za poskytnuté pôžičky vo výške 202.600 €, stratu trhovej hodnoty spoločnosti ACASE s.r.o. vo výške 500.000 € a stratu na zárobku žalobcu vo výške 43.384 €) z dôvodov, ako ich veľmi podrobne uviedol súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku (ods. 68. až 84. odôvodnenia rozsudku), na tieto dôvody odvolací súd v celom rozsahu odkazuje, keďže predmetom odvolacích námietok nie sú také skutočnosti, s ktorými by sa nebol súd prvej inštancie vypořiadal a tieto námietky si preto nevyžadujú zo strany odvolacieho súdu žiadnu špecifickú odpoveď.

50. Záver súdu o nepreukázaní škody, ktorá mala spočívať v poskytnutých pôžičkách 202.600 € a rovnako aj záver súdu o nepreukázaní príčinnej súvislosti medzi stratou trhovej hodnoty spoločnosti ACASE s.r.o. a stratou na zárobku žalobcu a nezákonným rozhodnutím, považuje odvolací súd za vecne správne.

51. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok v napadnutom zamietavom výroku III.

52. Aj keď žalobca odvolaním nenapadol výrok V. o náhrade trov konania a žalovaný nenapadol výrok VI. o náhrade trov konania, tieto výroky sú výrokmi závislými (aj) od napadnutého výroku III. rozsudku, preto odvolací súd v zmysle ust. § 379 písm. a/ CSP preskúmal aj tieto výroky o náhrade trov konania a dospel k záveru, že tieto sú vecne správne, z ktorých dôvodov ich v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

53. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP.

54. Žalobca bol v odvolacom konaní neúspešný, preto nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania a vznikla mu povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania žalovanému. Odvolací súd preto priznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu, o výške ktorých

rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP), zohľadňujúc ust. § 251 CSP.

55. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).